

Verem Tuberculosis

VEREM NEDİR?

- Verem, *Mycobacterium tuberculosis* bakterilerinin (mikrobunun) bulaşmasının neden olduğu bir hastalıktır.
- Verem, bir insanın akciğerlerine veya diğer organlarına hasar verebilir ve ciddi hastalığa neden olabilir.

NASIL YAYILIR?

- Verem, akciğerlerinde veya boğazında bu hastalığı taşıyan bir kişinin öksürme, hapşırma veya konuşma yoluyla havaya gönderdiği mikroplar aracılığıyla yayılır
- Başkaları bu mikropları içlerine çektiklerinde hastalık onlara da bulaşabilir
- Çoğu kişi verem mikrobunu, bir aile üyesi veya arkadaş gibi, birlikte uzun zaman geçirdikleri kişilerden kaparlar
- Verem (örneğin çatal-bıçak takımı, tabak çanak, bardaklar, çarşaf, giysiler veya telefon gibi) ev eşyalarından GEÇMEZ, bu nedenle ayrı ev eşyaları kullanmak gerekmez.

VEREM ENFEKSİYONU İLE VEREM HASTALIĞI ARASINDAKİ FARK NEDİR?

Verem Enfeksiyonu: verem mikropları vücutta ama "**etkin değildir**". Çoğu durumda vücudun savunması mikropları denetler. Ancak, bu mikroplar **etkin olmayan** bir durumda canlı kalabilirler.

- Verem mikropları, etkin değilken herhangi bir hasarda bulunamaz veya başkalarına geçirilemezler. Kişi "**enfeksiyonlu**" olabilir ama hasta değildir. Çoğu kişide (insanların yüzde 90'ı) mikroplar hiçbir zaman etkin değildir. Enfeksiyon Tüberkülin Cilt Testi'nden alınacak olumlu bir sonuçla ortaya çıkarılabilir.

Verem Hastalığı: **etkin olmayan** verem mikroplarının, vücudun savunması zayıfladığında, yıllarca sonra bile **etkin** hale gelmesi mümkündür. Bunun nedeni yaşlanma, ciddi hastalık, stres yaratan olaylar, uyuşturucu veya fazla alkol kullanımı, HIV enfeksiyonu (AIDS hastalığına neden olan virüs) veya diğer koşullar olabilir.

- Etkin olmayan verem mikrobu **etkin** hale geldiğinde verem hastalığı ortaya çıkabilir.
- Verem mikropları bulaşmış kişilerin sadece yüzde 10 kadarı verem hastalığına yakalanır.
- Akciğerlerinde veya boğazında verem olan kişiler *bulaştırıcı olabilir*.
- Çoğu durumda, iki hafta ilaç aldıktan sonra veremli kişiler artık verem mikroplarını saçmaz.
- Vücudunun diğer organlarında verem olan kişiler *bulaşıcı değildir*.

BELİRTİLER NELERDİR?

Verem vücudun herhangi bir organına saldırabilir ama en yaygın yer akciğerlerdir. Veremli kişilerde şu belirtilerin bir kısmı veya tamamı görülebilir:

- Üç haftadan uzun süren bir öksürük
- Ateşlenmeler
- Açıklanamayan kilo kaybı
- Gece terlemeleri
- Daima yorgunluk hissetmek
- İştah kaybı
- Kanlı tükürük
- Verem ciğerlerin dışındaysa, etkilenen yerde ağrı ve/veya şişme.

Etkin verem hastalığı olan kimi kişilerde belirtiler ılımlı olabilir.

KİMLER RİSK ALTINDADIR?

- Akciğerlerinde veya solunum sisteminde bulaşıcı verem olan bir kişiyle uzun zaman yakın teması olanlar.
- Şu kişiler:
 - Lenf kanseri veya Hodgkin's hastalığı da dahil, kanser hastası olanlar
 - Bağışıklık sistemini etkileyici ilaç alanlar (örneğin corticosteroids, cyclosporin veya kemoterapi ilaçları)
 - HIV/AIDS olanlar
 - Bağışıklık sistemini etkileyici süregelen hastalığı olanlar.

NASIL ÖNLENİR?

- Akciğerlerinde verem olanlara, öksürürken veya hapşırırken burunlarını ve ağızlarını kapamaları talimatı verilir
- Bulaşıcı veremi olanlar, artık hastalığı bulaştırmaları mümkün olmayıncaya kadar insanlardan uzak tutulur
- Verem enfeksiyonu tanısı konmuş olan kimi kişilere önleyici bir tedavi planı önerilir
- BCG aşısı, yaşamı tehdit eden verem türlerine karşı veremin çok yaygın olduğu ülkelere seyahat eden küçük çocuklar için koruma sağlar. BCG NSW'de genel olarak *önerilmez*.

NASIL TANILANIR?*Akciğerlerdeki verem:*

- Bir göğüs röntgeni veremin akciğerleri etkileyip etkilemediğini gösterebilir
- Bir tükürük testi, öksürükle çıkarılan balgamda verem mikropları olup olmadığını gösterir
- Kişi öksürükle balgam çıkaramıyorsa, başka testler gerekebilir.

Akciğerlerin dışındaki verem için:

- İnce iğne biyopsisi, yaradan alınan örnek, ameliyatla alınan parça veya sabah erkenden alınan idrar örneği, veremin tanılanmasında yardımcı olabilir.

NASIL TEDAVİ EDİLİR?

- **Verem Enfeksiyonu:** doktor düzenli ilaç alımı verebilir (önleyici tedavi) veya bunu düzenli göğüs röntgenleri ile izleyebilir.
- **Verem Hastalığı:** özel antibiyotiklerin bileşimi ile en az altı ay tedavi edilir. Bir göğüs kliniği hemşiresi, herhangi bir yan etkiyi kontrol etmek ve tedavinin tamamlandığından emin olmak için verem antibiyotiklerini alışınızı izler.
- Veremli kişiler tedaviyi tamamlarlarsa iyileşebilirler.
- Veremli kişiler, bulaştırıcı olmadıkları sürece, tedavi görürken normal etkinliklerine dönebilirler.
- Veremli kişiler ilaçlarını almazlarsa, çok ciddi hasta olabilir, hatta ölebilirler.

DAHA FAZLA BİLGİ İÇİN

- Bölgenizdeki Göğüs Kliniği ile ilişkiye geçin veya aile doktorunuzu görün.
- Tüm verem araştırmaları ve tedavisi göğüs kliniklerinde ücretsiz ve gizlilikleri korunarak sağlanır.
- Göğüs kliniğine gitmek için doktor havalesi GEREKMEZ.
- Bir Medicare bakımı GEREKMEZ.

Göğüs Kliniği Servisleri veremli hastaların bakım ve denetimini ve tüm gerekli ilişki takibi ve taramasını içerir.